

Hvor er jernbanens plass i framtiden?

En hilsen ved 80-års jubileet, fra Trygve Bratteli -
formann i Det norske Arbeiderparti.-----

Norsk Jernbaneforbund er 80 år. Det minner oss om den vekslende og lange historie som har formet den frie og selvbevisste norske lønnstaker. Jernbaneforbundet har en ærerik plass i denne sosiale historie.

Det har alltid vært sterke brytninger omkring denne transportgren. Det gjaldt særlig den gang jernbanen alene var midlet til lange landverts transporter av gods og mennesker. Strid om jernbaneplaner og jernbaneanlegg gir ennå gjenlyd i vår politiske historie.

Jeg husker da Anton Alvestad hadde sluttet som rådmann i Alesund lot han seg velge inn på Stortinget ved valget i 1949. Det var et meget godt valg for Arbeiderpartiet, både i landet og Mørebyene. Alvestad uttalte seg til lokalpressen om valget. Ja, han var fornøyd med det, og så tilføyde han: "Jeg håper imidlertid alle fylkets representanter vil samarbeide om å få jernbanen fram til Alesund!"

Det gjorde de nok, men vi var da alt inne i en ny og langt mer komplisert transportsituasjon. Det blir vi fort klar over ved å nevne stikkord som moderne vegar, personbiler, lastebiler og trailere, - og endelig flyet som tar så mye av persontrafikken over de lengre strekninger.

De nye forhold har skapt endeløse diskusjoner om sønnerdning av trafikken og om den plass det enkelte

transportmiddel rasjonelt bør ha i en samlet trafikk-avvikling.

Som på så mange områder er det her lettere å se svakheten, enn det er å finne virksomme og aksepterte tiltak til å rette på dem. Totalt sett er transport av mennesker og gods en av de mest omfattende økonomiske virksomheter i samfunnet. Det er lite tvilsomt at utilstrekkelig samordning og plan påfører samfunnet meget betydelige utgifter som burde vært spart.

Om jernbanen sier Arbeiderpartiets program for inneværende stortingsperiode dette:

" Jernbanens stilling på transportmarkedet må styrkes. Jernbanens muligheter for person- og godstransport over lange og mellomlange avstander samt for nærtrafik i de større byområder må utnyttes."

Jeg føler meg overbevist om at dette positive synet på jernbanen har sterk tilslutning både i fagorganisasjonen og Arbeiderpartiet.

En kan derfor regne med at jernbanens mange venner og talsmenn innenfor arbeiderbevegelsen vil gjøre det som er mulig for å sette jernbanen i stand til å ta hånd om større transportoppgaver enn før.

Mange penger og mye svette er ofret på å bygge jernbaner i vårt langstrakte og tynt befolkede fjell-land. Vi må ta vare på de verdier som er nedlagt, og innenfor våre økonomiske muligheter sette jernbanen i stand til å følge med i utviklingen. Med tidsmessige, hurtige og gode tog vil jernbanen også ha mange sjanser i konkurranse med privatbilene.

I dette arbeidet vil samspillet mellom faglig og politisk virksomhet være av den aller største betydning.

Det faglig/politiske samarbeidet mellom Norsk Jernbaneforbund og Det norske Arbeiderparti har vært fast forankret i felles grunnsyn og i felles mål gjennom et halvt hundre år.

En rekke dyktige jernbanefolk har deltatt i Arbeiderpartiets politiske arbeid i kommunestyre, og i Storting og Regjering. Arbeiderpartiet på sin side lytter alltid oppmerksomt når Norsk Jernbaneforbund sier sin mening om aktuelle spørsmål.

Når spørsmålet om jernbanens plass i framtidens Norge skal vurderes i våre politiske organer, vil betydningen av jernbanefolkenes medbestemmelsesrett være åpenbar. Dette gjelder naturligvis i alle forhold av betydning for jernbanefolkene som lønnstakere.

Jeg hilser Norsk Jernbaneforbund på 80-årsdagen, med takk til Forbundet og medlemmene for god innsats til beste for både den faglige og den politiske arbeiderbevegelse. Jeg håper utvikling av bosetting og næringsliv vil gi jernbanen en trygg plass i vårt framtidige kommunikasjonsnett.

Norsk Jernbaneforbund og Arbeiderpartiet skal samarbeide for å mestre oppgavene som ligger foran oss i tiden fram til Forbundets 100-års jubileum.